

L'Escenari

REPTES DE LA NOVA DRAMATÚRGIA

Josep Lluís Sirera
Catedràtic d'Història del Teatre
Espanyol a la UV

Reconec d'entrada que no acostume a dedicar-hi molt d'espai a la literatura dramàtica en les meues columnes. Per aquesta raó, i tot aprofitant la recent lectura dramatitzada de l'obra de Manuel Molins, *València, Hollywood, Iturbi*, voldria fer unes reflexions sobre un dels problemes que, al meu parer, presenta l'escriptura teatral actual en la nostra llengua.

Abans, però, m'apresse a dir, per a qui no conega l'obra de Molins, que ens trobem amb una peça que reuneix les característiques de solidesa i qualitat que acrediten l'autor com un dramaturg no sols de rellevant trajectòria, sinó també com un escriptor amb una clara voluntat de recerca de les possibilitats i els reptes del llenguatge dramàtic. Si a això unim la innegable qualitat literària de la seua escriptura, entendrem per què Molins és un referent cabdal en el panorama del nostre teatre.

Torne ara, però, al problema al·ludit, i que guarda relació amb el que acabe de dir. Parle de fins a quin punt són realment coneguts entre les promocions més joves de dramaturgs les obres d'autors com Molins, o el mateix Rodolf Sirera. Entre els més joves, ja dic, perquè cal reconèixer que entre el nombrós públic assistent a la lectura no hi havia massa representants d'aquestes promocions. Potser perquè per a ells Molins és massa clàssic? No ho sé, però no tinc cap dubte que obres com aquesta haurien de ser com a mínim llegides, ja no gose de dir *estudiades*.

Els ho podem retreure? Tampoc no. La *fractura generacional* que durant un temps semblava superable, amenaça ara

de fer-se encara més gran. Sembla que prou autors joves en la nostra llengua (i també directors, ai las!) pensen que no necessiten més que el seu talent per a tirar endavant els seus projectes i que no necessiten estudi. Un parèntesi: a hores d'ara, els més assenyats i més conscients de la importància de mantenir els ponts entre generacions són les actrius i els actors. Lògic: la interpretació és un art que s'aprén també mitjançant el contacte amb els professionals majors i amb l'estudi de les seues tècniques interpretatives.

Actors a banda, doncs, la fractura fa, per exemple, que un dramaturg català triomfe amb una obra que em deixa en el dubte de si coneixia *l'Hora dels nens* de Lillian Hellman, o és que es volia fer-ne una versió actualitzada... I més a prop, a casa nostra, *Casa de nines* esdevé un pretext perquè un director d'eixos que es creuen que ja ho saben tot (que diria Raimon) faça una versió i una posada en escena com a mínim molt discutible. Com recorde uns savis mots que Carles Alfaro em va dir arran del llibre que sobre

«L'escriptura dramàtica en la nostra llengua cada volta es troba més lluny de guanyar presència a les taules»

Moma Teatre vaig coordinar! Afirmava aquell any 2002 que encara no es veia amb força i coneixements per a muntar un Shakespeare. Sense comentaris...

Els nous dramaturgs nostrats, per dissort, no semblen massa atrets per capteniments com els d'Alfaro. Les necessitats econòmiques, és cert, els obliguen a treballar sovint a destall, i els seus textos no poden *reposar* prou... No és aquest, amb tot, el problema més greu, perquè falla –pense– el coneixement de les obres dels autors de promocions anteriors (cosa que no sempre es pot dir en sentit contrari) i l'intercanvi d'experiències entre uns i altres. I sense aquest coneixement, certament crític però també acumulatiu, no podrem dir que el panorama teatral valencià es troba normalitzat. En especial en el cas de l'escriptura dramàtica en la nostra llengua, que trenta anys després de la Llei d'Ús cada volta es troba més lluny de guanyar presència a les taules.

Autor/a: Sirera Turó, Josep Lluís

Títol: "Reptes de la nova dramàtúrgia"

Publicat a: revista *Saó* núm. 388 (2013), p. 39

Autor/a del comentari: Esther Coronil Castellano

1. Identifica el text amb els següents paràmetres:

Tipologia textual

Àmbit d'ús (esmenta el nom de la publicació)

Gènere

2. Quina informació d'importància ens dona el text destacat? Creus que el format és adequat?

3. La informació de la part gràfica és rellevant? Hagueres usat eixa imatge? En cas que no, proposa una alternativa.

4. Qui són, segons Sirera, els qui estan mantenint els ponts entre generacions al teatre? Per què veu lògic que així siga?

5. Quin és l'objectiu de l'autor d'aquest article? Que pretén reivindicar?

6. Qui són els tres autors de les obres que cita? Busqueu informació sobre ells i la seua obra.

7. Quin diu Sirera que és el problema més greu, a banda de l'econòmic, dels nous dramaturgs?

8. Quina conclusió final en trau l'autor del text?

9. Moma teatre, companyia que es nomena al text, fou coneguda per la qualitat de les seues obres i el compromís amb el teatre social. Quin penses que és l'objectiu del teatre, entretenir o tenir una vessant de denúncia social? Escriu un text expositiu-argumentatiu en el qual dones resposta a la pregunta. Pots prendre el text del comentari com a referència.

10. Proposa diferents solucions per als problemes de les noves dramàtúrgies que planteja el text.

Propostes d'altres activitats per realitzar a l'aula (debats, treball cooperatiu, etc)

- Carles Alfaro va dirigir *La cantant calba*, una obra de teatre de l'absurd d'Eugene Ionesco. Per equips, i amb la tècnica del Cadàver exquisit d'André Breton, composeu un text dialogat absurd. A continuació, llegiu-lo en veu alta a la resta de la classe.

- Poseu en comú les conclusions personals de la pregunta 9 i feu un debat.